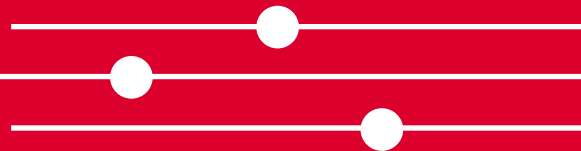

rijksuniversiteit
 groningen

Zo klinkt de RUG

Schrijven voor de Rijksuniversiteit Groningen met een heldere tone of voice

Welkom

We schrijven wat af als universiteit. Iedere dag weer. We sturen e-mails, maken nieuwsbrieven, verzinnen teksten voor posters en verversen websites. De woorden die we daarbij kiezen, bepalen hoe wij klinken. Maar hoe klinkt de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) precies?

Net als bij mensen, hebben ook organisaties een eigen stem. Een tone of voice die altijd herkenbaar is. Met woorden die bij ons passen. Die duidelijk maken wat wij belangrijk vinden. Woorden die laten zien wie wij als universiteit zijn. Een heldere, herkenbare en consistente stem is daarom belangrijk. Want wie onze teksten ook leest – student, collega, stadje of politicus – wij zijn altijd de RUG.

Voor iedereen die schrijft vanuit de RUG: deze gids helpt je op weg.

Dit is de RUG

Wij zijn de Rijksuniversiteit Groningen. Internationaal georiënteerd, en sterk geworteld in de regio. Waar onderzoek en onderwijs samenkomen.

Wij zijn een open academische gemeenschap. Sinds 1614. Van studenten, docenten, onderzoekers, medewerkers en van iedereen die met ons samenwerkt. Een open academische gemeenschap, met als gemeenschappelijk doel iets te betekenen voor de wereld van vandaag en morgen.

Ons manifest

Universiteit van verbindingen.
Tussen ideeën en impact,
onderzoek en onderwijs,
traditie en toekomst,
op het kruispunt van disciplines,
dichtbij en ver weg, over grenzen.
Universiteit van ontmoetingen.
Van kennis en nieuwsgierigheid,
van nieuwe inzichten.
Waar mensen samenwerken
om van betekenis te zijn
voor de wereld van vandaag en morgen.

Onze principes

Onze principes

Principes zijn ideeën waar je in gelooft. Ze bepalen wat je doet, hoe je denkt en hoe je naar de wereld kijkt. Dit zijn de principes waar de RUG voor staat:

Ontmoeten
Verbinden
Betrokken zijn
Inclusief zijn

Principes helpen je bepalen **wat** je schrijft

Principes bepalen wat we dagelijks doen. En dus ook wat we zeggen en wat we schrijven. Stel je de RUG eens voor als een mens. Iemand die belang hecht aan mensen ontmoeten, die ideeën verbindt. Iemand met oog voor onderlinge verschillen, die betrokken is bij de wereld om zich heen. Zou die persoon jouw tekst zo schrijven? Zo ja, dan ben je een eind op de goede weg.

Je hoeft de woorden 'ontmoeten', 'verbinden', 'betrokken zijn' en 'inclusief zijn' niet letterlijk te gebruiken. Zie onze principes als een checklist, een meetlat om je verhaal langs te leggen. Dus pak jouw idee, e-mail, brochure of LinkedIn-post erbij en kijk: klinken onze principes erin door?

Wat we bedoelen met deze principes

Wat we schrijven, is bewijs van onze principes. Wat betekenen deze principes precies en hoe gebruiken we ze in onze taal?

Ontmoeten

De RUG is een open academische gemeenschap: een omgeving voor ontmoetingen. Waar studenten, docenten en onderzoekers elkaar makkelijk benaderen en prettig samenwerken. Waar ideeën en disciplines elkaar ontmoeten. Waar mensen met verschillende achtergronden elkaar leren kennen.

We willen een universiteit zijn waar iedereen zich welkom voelt. Een universiteit die bovendien openstaat voor samenwerking met maatschappelijke organisaties, andere universiteiten en onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven.

- › Welke mensen of organisaties komen bijeen in jouw tekst? Binnen de RUG – denk aan studenten en onderzoekers – of daarbuiten, bijvoorbeeld in de samenwerking met een gemeente?
- › Is je tekst uitnodigend? Begrijpt de niet-ingevoerde lezer waar je over schrijft? Betrek je je publiek, bijvoorbeeld door hen uit te nodigen of een vraag te stellen?
- › Kun je laten zien hoe verschillende groepen mensen bijeenkomen in jouw verhaal? De student en de hoogleraar die samenwerken? De faculteit en het bedrijf die een project starten? De internationale student en de stadjer die van elkaar leren?

Verbinden

Een universiteit als de RUG bestaat door de kracht van verbinding. De connectie tussen verschillende theorieën, tussen ideeën en maatschappelijke impact, tussen onderzoek en actuele vraagstukken. Bij de RUG zijn onderzoek en onderwijs nauw verbonden. We verbinden disciplines om een nieuw licht op onderzoeksvragen te werpen. En we zijn trots op de bruggen die we slaan als universiteit: tussen kennisinstellingen, bedrijven, overheden, ngo's en het maatschappelijk middenveld in de stad en in de regio.

Tips

voor 'verbindend'
schrijven

- › Welke mensen, vakgebieden of ideeën zijn in jouw verhaal verbonden?
- › Benoem hoe waardevol die verbinding is. Wat leren mensen van elkaar? Hoe versterken disciplines elkaar? Wat leren mensen en vakgebieden van elkaar?
- › Niet iedere verbinding spreekt voor zich. Leg uit waarom het bijzonder is dat bepaalde mensen, instellingen of disciplines elkaar hebben gevonden.
- › De kracht van verbinding in je tekst wordt soms groter als je niet de RUG als hoofdpersoon neemt. Bedenk dus wie de hoofdrolspelers zijn: de onderzoekers of bijvoorbeeld het bedrijf dat een samenwerking heeft geïnitieerd. De universiteit mag in je verhaal ook best een bijrol spelen.

Betrokken zijn

Betrokken zijn betekent toegewijd zijn, interesse tonen en in verbinding staan. Met aandacht en inlevingsvermogen bezig zijn – met een onderwerp, een gesprek, een doel. Betrokkenheid is een combinatie van passie en actieve participatie. Omdat je je verantwoordelijk voelt voor alles wat je doet.

Waar je ook over schrijft bij de RUG, een onderwerp staat nooit op zichzelf. In alles wat de RUG doet, zijn we betrokken bij de wereld om ons heen. Bij de regio waarin onze wortels liggen. Bij de maatschappelijke thema's waar we aan bijdragen. En bij de mensen met wie we samenwerken.

- › Wie zijn de mensen met wie wij samenwerken om bij te dragen aan maatschappelijke vraagstukken?
- › Kun je uitleggen op welke manier ons werk de ontwikkeling van en samenwerking tussen mensen vergroot?
- › Kun je benoemen hoe ons werk een positieve impact heeft op de wereld om ons heen?
- › Hoe betrek je de lezer? Bijvoorbeeld met een vraag, een uitnodiging of misschien met uitleg waarom het onderwerp belangrijk is.

Inclusief zijn

We willen graag dat iedereen zich welkom voelt. De RUG is een open academische gemeenschap. Waar je vrij bent om je mening te vormen en te uiten waar onderlinge verschillen onze blik op de wereld versterken. Juist als sterke gemeenschap erkennen we individuele verschillen: in gender, achtergrond, geloof, nationaliteit en politieke voorkeur.

We schrijven daarom met een inclusieve pen. Met een open blik en aandacht voor verschillen. Deze diversiteit laten we zien in onze verhalen: in de voorbeelden die we kiezen en in de mensen die we portretteren. En waar verschillen leiden tot ongelijkheid, benoemen we dit expliciet en zetten wij ons in voor gelijkheid.

Tips

voor 'inclusief'
schrijven

- › Hoe zorgen we dat iedereen zich thuis voelt? Onafhankelijk van opleiding of culturele achtergrond.
- › Hoe inclusief zijn de voorbeelden die we geven? Hebben we voldoende diversiteit in de mensen die we interviewen of fotograferen?
- › Helpen we buitenlandse studenten en medewerkers goed op weg?
- › Houden we er in communicatie voldoende rekening mee dat Nederlanders soms veel directer zijn dan veel niet-Nederlanders?
- › Doen we er alles aan om vooroordelen te voorkomen in onze teksten?
- › Omarm verschillen. Waar mensen van elkaar verschillen, laten we daar ook zien dat andere achtergronden tot nieuwe perspectieven leiden?

En **hoe** schrijf je dat dan?

Nu we weten waar we gezamenlijk voor staan – de principes die we willen laten zien in onze onderwerpen, teksten en verhalen – hoe schrijf je dat dan op? Wat is onze tone of voice?

Onze persoonlijkheid

Onze persoonlijkheid

Net als bij mensen, hebben ook organisaties een eigen stem. In geschreven woorden, maar eigenlijk in alle communicatie. Die herkenbare stem – de tone of voice – reflecteert onze persoonlijkheid.

Hoe we praten of schrijven voor de RUG, komt voort uit onze persoonlijkheidskenmerken:

Persoonlijk
Helder
Verantwoordelijk
Dynamisch

Wie een persoonlijk, helder, verantwoordelijk en inclusief karakter heeft, die klinkt ook zo. Hieronder vind je inspiratie om deze tone of voice toe te passen in de dagelijkse praktijk. Zodat jouw tekst altijd een herkenbare RUG-stijl heeft, ongeacht je onderwerp of expertise.

Persoonlijk

Dat betekent voor ons: menselijk, benaderbaar en geïnteresseerd

Het betekent niet: amicaal of betuttelend

Hoe schrijf je persoonlijk?

We zijn mensen. En onze lezers zijn dat ook. Onze taal verbindt. Met woorden die echte personen gebruiken, zoals in een gesprek. Niet 'de universiteit' en 'de student', maar 'wij' en 'jij'. In onze verhalen betrekken we onze lezers. Door oog te hebben voor wat iemand belangrijk vindt of nodig heeft. En door mensen aan te spreken. Omdat een inhoudelijke tekst niet afstandelijk hoeft te zijn. Liever niet zelfs.

- › Als je de lezer tegenkomt en persoonlijk spreekt, zou je dan dezelfde woorden gebruiken? In formele teksten zie je wel eens: 'Studenten zijn welkom om zich in te schrijven.' Persoonlijker, zoals in een gesprek: 'Klaar om je in te schrijven? Je bent welkom.'
- › Laat zien waarom je publiek iets heeft aan een tekst. Is het onderwerp relevant voor haar of zijn werk, studie of dagelijks leven?
- › Spreek je publiek aan. Stel een vraag die lezers bezighoudt. En bedenk of een lezer iets kan doen na het lezen. Zich inschrijven? Een e-mail sturen? Of misschien wel doorklikken naar meer informatie?

Helder

Dat betekent voor ons: direct, nuchter, begrijpelijk, inhoudelijk en zonder poeha
Het betekent niet: eendimensionaal, zonder inhoud, ongenueanceerd en onbeschoft

Hoe schrijf je helder?

We vertellen duidelijke verhalen. We zijn altijd op de inhoud: als lezer weet je direct waar het over gaat. Omdat we geen lange aanloop nodig hebben. En omdat het niet in onze Groningse aard zit om breedsprakig te zijn. Maar bovenal omdat we meer antwoorden willen geven dan dat we vragen oproepen. Is een onderwerp complex, dan kunnen we dat helder uitleggen. En is een boodschap simpel? Dan houden we het graag eenvoudig.

Tips

bij 'helder'
schrijven

- › Een duidelijk onderwerp. Een ideale tekst beperkt zich tot één onderwerp.
- › Bewijs. Zoek naar inhoudelijke bewijzen voor algemene beweringen. Zodat helder is wat bijvoorbeeld 'toponderwijs' betekent: een top 100-notering in de Shanghai Ranking (ARWU) en in de Times Higher Education ranking.
- › Kan jargon vertaald worden naar algemeen begrijpelijke woorden? Soms niet, maar vaak wel.

Verantwoordelijk

Dat betekent voor ons: betrouwbaar, eerlijk, competent en behulpzaam
Het betekent niet: betweterig, doof zijn voor andere meningen, dat we betuttelen of dat we wereld vanuit een ivoren toren bekijken

Hoe schrijf je verantwoordelijk?

We schrijven met zelfvertrouwen. Niet vanuit arrogantie, maar omdat we ons verantwoordelijk voelen voor ons werk en voor de kennis die we delen. Betrouwbaar als onderzoekers, ervaren als docenten en altijd betrokken bij onze studenten, medewerkers en partners.

- › Kies je altijd voor actief taalgebruik, zonder 'worden'? Deze algemene taaltip zorgt dat iedere zin een duidelijk onderwerp heeft. Zodat helder is wie iets doet, zegt of belooft. Bij 'Je wordt teruggebeld' is niet duidelijk wie de verantwoordelijkheid heeft om te bellen. Bij 'Wij bellen je terug' is dat wel helder.
- › Verantwoording. Kun je benoemen waarom je over een onderwerp schrijft? Waarom de RUG dit belangrijk vindt? Deel de drijfveren voor een onderwerp, onderzoek of beslissing.
- › Oprecht. Transparant in hoe we te werk gaan. En open wanneer we ergens naast zitten. Eerlijk 'sorry' zeggen is geen zwakte, het is bewijs van ons verantwoordelijkheidsgevoel.

Dynamisch

Dat betekent voor ons: met verbeelding, ondernemend, actief, creatief, energiek, fris, positief en vernieuwend

Het betekent niet: agressief, opdringerig, chaotisch, directief

Hoe schrijf je dynamisch?

We zijn gedreven in alles wat we doen. Vol energie en vernieuwingsdrang. Omdat dat is waar een universiteit voor staat: de dynamiek om vooruit te willen. In kennis en inzicht. In het leggen van nieuwe verbindingen. In het volgen van onze nieuwsgierigheid. Om zo van betekenis te zijn voor de wereld om ons heen.

Tips

bij 'dynamisch'
schrijven

- › Schrijf met overtuiging. Het is nergens voor nodig terughoudend te zijn, wanneer we onze ideeën, inzichten en doelen delen.
- › Stel ook de lastige vragen. Door op deze vragen een antwoord te zoeken, brengen we discussies op gang. En onderzoeken we hoe we complexe uitdagingen aangaan.
- › Denk creatief. Zoek woorden, beelden en mensen die de verbeelding van lezers prikkelen.
- › Deel het verhaal van al het talent binnen de RUG. Vertel over passies en drijfveren.
- › Geef voorbeelden van mensen – bij en buiten de RUG – die ons inspireren. Voorbeelden waar wij in ons werk een voorbeeld aan nemen.

Welk kenmerk staat voorop?

Onze stem – tone of voice – is de combinatie van eerdergenoemde persoonlijkheidskenmerken. Soms ligt de nadruk wat meer op persoonlijk: ‘We hopen je te zien bij onze Welcoming Ceremony’ in plaats van ‘We hopen alle aanstaande studenten te zien...’

Soms benadrukken we onze verantwoordelijkheid. We vertellen niet alleen dat we een Rosalind Franklin Fellowship-programma hebben, maar we benadrukken ook waarom: om bij de RUG meer vrouwelijk toptalent op onderzoeksfuncties te krijgen.

Onze tone of voice in het kort

De teksten van de RUG zijn **persoonlijk**. Wij én onze lezers zijn mensen. Daarom zijn onze teksten als een gesprek: aansprekend en geïnteresseerd. We gebruiken **heldere** taal. Zonder lange aanloop of opgeklopte woorden, maar duidelijk en op de inhoud.

Wie onze verhalen leest, voelt dat we **verantwoordelijk** zijn. We klinken vol zelfvertrouwen over de kwaliteit van ons werk. Tegelijk zijn we open en eerlijk wanneer we ergens naast zitten. In onze woorden, zinnen en tekstkeuze zie je dat we **dynamisch** zijn. We zijn energiek, vol verbeeldingskracht en overtuiging. De RUG is gedreven: in onze zoektocht naar nieuwe kennis, inzichten en verbindingen. Om van betekenis te zijn voor de wereld om ons heen.

Schrijftips

Schrijf met een helder doel

In je werk heeft schrijven altijd een doel. Je mailt je baas om een dag vrij te vragen, je schrijft om nieuwe studenten te werven of je wilt dat een leverancier sneller werkt. Bedenk daarom eerst: wat wil ik bereiken met mijn woorden?

De **tip** voor doelgericht schrijven: een tekst gaat niet over wat jij wilt, maar wat de lezer moet doen, weten of voelen. Simpel gezegd: wil je dat iemand zich inschrijft voor een studie, dan is het doel van je woorden: dat de lezer gelooft dat deze studie aan de RUG een goede keuze is.

Weet wie je aanspreekt

Wie leest zo meteen jouw tekst? Zijn je lezers jong of oud? Wat is de achtergrond? Waarvan worden zij enthousiast? Bedenk ook of je doelgroepen de RUG of het onderwerp al kent. En: wat zij daarvan vinden. Schrijf je bijvoorbeeld over onderzoek naar aardbevingen, dan is de ene lezer enthousiast over onze wetenschappelijke expertise, maar is een andere argwanend over het onderwerp.

Bied overzicht

Met een heldere structuur in jouw tekst, help je mensen je boodschap snel te begrijpen. Schrijf een pakkende kop. Maak in je intro duidelijk waar je over vertelt. Gebruik tussenkopjes om overzicht te bieden. Online is dit essentieel, omdat veel lezers eerst scannen. Maar ook op papier – of in een e-mail – geldt dat mensen behoefte hebben aan houvast.

Houd het kort

Als het kan: schrijf korter. Dat geldt helemaal voor je zinnen. In lange zinnen raken lezers de draad sneller kwijt. Ongeacht het leesniveau van je publiek: kortere zinnen lezen meestal prettiger. Maak van de punt daarom je beste vriend.

Schrijf actief

Maak je zinnen actief. Zonder passieve combinaties van 'worden' of 'zijn' plus een voltooid deelwoord. In passieve zinnen is niet helder wie er handelt. In de actieve vorm is dat wel meteen duidelijk.

Positieve woorden

Benoem wat je wel wilt. Mensen zijn eerder geneigd naar je te luisteren als je je verhaal positief formuleert. Dus liever 'Stilte graag', dan 'Geen lawaai'.

Maak het concreet

Begrijpelijke taal bestaat uit concrete woorden. Dit zijn woorden die je voor je kunt zien. Abstracties klinken misschien mooi, maar blijven vaag: wat bedoelen ze hier precies mee? Concrete woorden schetsen een helder plaatje. Abstract: Fruit. Concreet: Appels. Abstract: 'Opleidingen van topkwaliteit'. Concreet: 'Onze opleidingen scoren hoog op alle internationale ranglijsten.'

Voorkom vaagmakers

Vermijd onnodige werkwoorden als ‘kunnen’ ‘zouden’ en ‘willen’. Vaak zijn dit vaagmakers: ze roepen vooral vragen op. Dit geldt ook voor woorden als ‘proberen’ of ‘waarschijnlijk’.

Spreek het uit

Is je tekst af? Lees hem nu eens hardop, alsof je tegen de lezer spreekt. In geschreven teksten hebben mensen de neiging ineens formeel of ouderwets te klinken. Dat zijn we niet, dus wees kritisch op jezelf en de woorden die je kiest.

Spellingstips

- › Twijfel je over de juiste spelling? Gebruik Woordenlijst Nederlandse Taal (Het Groene Boekje). Voor RUG-medewerkers: zie UWP onder dictionaries.
- › Antwoord op taalvragen vind je op Taaladvies.net (van de Taalunie), Onzetaal.nl en Vandale.nl.
- › Gebruik de spellingscontrole van Microsoft Word. Zorg dat je de juiste controletaal instelt.
- › Voor specifieke termen en Engelse schrijftips, raadpleeg de Style Guide en de Terminology Database van het Talencentrum .
- › Voor RUG-medewerkers: tips voor schrijven voor het web kun je vinden op het Infonet. Check de handleidingen op de ‘Werken aan het web-pagina’s’.